

—Potser sí, però cal una mica més per a enganxar la gent. El PSOE gestiona d'una manera horrible la crisi econòmica a l'estat espanyol; ací la gent se n'adona, i cal tenir en compte que el seu electorat potencial és molt abstencionista. Ara fa un any, molts, fins i tot alguns de nacionalistes, van votar-los perquè no tornara el PP, però això, avui, s'ha desunflat força. I encara sort que el PP ho passa fatal a Madrid, que si no, el PSOE, ací, no rascava bola.

—**Parlant de la crisi, EA, com també el PSE, advoca per l'endeutament.**

—Sí, som un partit socialdemòcrata, i en aquest cas no coincidim tant amb el PNB. El govern ha tingut un empremta social important, gràcies a EA. Hem gestionat ocupació, inserció social, família... Ara bé, si hem estalviat en temps de vaques grasses, és ara, en temps de vaques magres, que hem de gastar encara més. La inversió en despesa social és la millor de totes, perquè crea ocupació.

—**EA havia de redactar la llei de models lingüístics a l'ensenyament que s'havia d'aprovar la legislatura que ha acabat. Per què no ha estat possible?**

—El PNB va actuar amb total deslleialtat. Quan ho teníem enllestit, el PNB va incomplir la norma segons la qual els tres partits del govern aprovaven les lleis que presentaven les diverses conselleries, independentment de qui en fóra el titular. Ezker Batua sí que ens va fer costat, però el PNB, per por d'un enfrontament amb el PSOE en plena campanya, va fer-se arrere. Només demanàvem que es complira la llei, que els alumnes saberen euskera i castellà, en acabar l'ESO, cosa que ara no passa. Esperem que siga possible la legislatura vinent.

—**Serà factible?**

—Perquè això siga possible, EA ha de tenir una forta presència al Parlament. Si PSOE i PNB aconsegueixen una àmplia majoria, ho veig complicat.

—**Acabem. Avui, sota la coalició amb el PNB, teníeu set diputats, una xifra que ara no obtindreu... Amb quants considerareu que ha valgut la pena de concórrer-hi en solitari?**

—Calcule que 5 o 6 sí que en tindrem. I compte que no en tindrem més... Només que ens esforcem una mica i que no passe res d'estrany, n'obtindrem 3 a Guipúscoa, 1 a Biscaia i 1 a Àlava. Siga com siga, crec que en tindrem més de 5.

Javier Madrazo (Riaño, Cantabria, 1960) és al Parlament de Vitòria des del 1994, i conseller d'Habitatge des del 2001, dins el govern tripartit de PNB, EA i el seu partit, Ezker Batua–Berdeak. Número 1 per Biscaia, assegura que és l'última ocasió en què concorre als comicis bascos.

“CiU s'assembla més al PP que no al PNB”

En una mena de fàbrica reconvertida, moderna i funcional, hi ha la seu central d'Ezker Batua. És a prop de l'estació bilbaína d'Abando, i al despatx de la tercera planta que ocupa el coordinador general, Javier Madrazo, s'hi destaquen fotos seues amb Evo Morales, Fidel Castro, Iàsser Arafat, José Saramago i, no cal dir-ho, d'ell amb la seua família. Madrazo, d'arrels cristianes i aparença de capellà obrer, és obert i alegre quan l'enregistradora és tancada, però caut i concís quan s'engega.

—**Teniu complex de frontissa?**

—No, no tenim aquesta vocació. Som un projecte autònom i amb la voluntat d'influir, des de l'esquerra, a les polítiques del govern, ja siga des de dins o des de l'oposició. La voluntat és ser forts.

—**Potser us ha arribat el moment de decidir si són carn o peix, si sou constitucionalistes o nacionalistes.**

—No hi ha en joc el nacionalisme o l'espanyolisme, sinó el model amb què eixirem de la crisi, i PSOE i PNB opten pel mateix model socio-econòmic i fiscal. La gent ha d'escollir entre un model neoliberal o un d'esquerres. Si hi ha pacte, caldrà un tomb a l'esquerra.

—**En aquest cas és més probable un acord amb els socialistes, no?**

—El PSOE, d'esquerres, en té el nom. La seua política social, econòmica, fiscal, d'infraestructures, energètica i del medi és com la del PNB i el PP. El PSOE apel·la al sentiment socialista de molta gent, pe-

rò no per fer polítiques socialistes.

—**No veieu diferències entre PSE-PSOE i PNB, doncs.**

—No, cap. Potser sí que n'hi ha quant a l'autogovern o la pacificació, on el PSOE ofereix un projecte molt més involucionista. Però en el terreny social i econòmic defensen les mateixes coses.

—**El “federalisme de lliure adhesió” continua essent la vostra bandera?**

—Sí, cosa que ens diferencia de la resta. Ser d'esquerres, federalistes i republicans ens permet de ser autònoms. El federalisme pesa més que l'independentisme i tant com l'autonomisme, a les enquestes. És una aposta de futur.

—**En cas que s'arribara a aquest federalisme de lliure adhesió, vós us hi adheriríeu o no, al projecte estatal?**

—Apostem per un projecte comú amb la resta de pobles de l'estat espanyol, en peu d'igualtat i amb respecte mutu. Una Espanya distinta, una Espanya plurinacional, plural...

—**El lehendakari Ibarretxe vol continuar endavant amb la consulta. Què us sembla?**

—Nosaltres no defensem la consulta, sinó les consultes. Defensem la consulta per la qüestió política; és una estratègia democràtica que no hauria d'estigmatitzar-se des de posicions progressistes. Però en volem més que també preocupen la gent: les incineradores, el TGV...

—**Com a Suïssa.**

—Sí. A la propera legislatura cal aprovar una llei de participació ciutadana.

—**Heu dit que la majoria dels electors socialistes són favorables a la consulta. Com és que n'esteu tan segurs?**

—Una bona part són progressistes i demòcrates, no poden anar contra una consulta que deia no a la violència i sí al diàleg polític per a resoldre el conflicte. Qui pot tenir-ne por? Potser les cúpules de PSOE i PP, però no les bases.

—**El 2005 va dir que Patxi López era com el del 2001, quan dirigia els socialistes biscaïns amb Redondo Terreros. Heu notat cap evolució?**

—Un canvi d'estètica, però no de fons. L'embolcall amaga el mateix producte.

—**Igual d'espanyolista?**

—No diria espanyolista, però no prou compromès amb l'autogovern, ni amb el procés de pau, ni amb polítiques d'esquerra. S'ha acomodat a fer polítiques de fons convencionals, còmodes per al sistema i coincidents amb PNB i PP.

—**Heu insistit que no donareu suport a cap "govern de confrontació". Ho seria un executiu socialista en minoria i amb suports externs del PP?**

—Aquest no és el govern que necessita Euskadi, aniríem pitjor. En política social només aportaria novetats negatives, i en pacificació i normalització seria la involució, no l'evolució. Seria un govern feble, no esgotaria la legislatura.

—**Quina petjada ha deixat el pas de l'esquerra pel govern basc?**

—Abans hi havia 700 habitatges de lloguer social, i avui n'hi ha 17.000; abans no hi havia cap habitatge buit

mobilitzat pel lloguer, i avui n'hi ha més de 4.000; en set anys s'han creat més de 44.000 nous habitatges protegits, 48 de cada 100 ho són, mentre que a l'estat només ho són 10 de cada 100; els HPO ja no es podran desqualificar al cap de vint anys; hi ha una llei de serveis socials molt avançada, que reconeix el dret subjectiu als drets socials i la igualtat d'accés; s'ha aprovat per llei l'aportació del 0,7% a la cooperació; en drogodependència s'han establert polítiques innovadores quant a la gestió de riscos i de danys, amb sales de consum higiènic, *testing*... I en immigració s'han posat les bases d'una política que va contra corrent de l'estatal.

—**La llei de l'habitatge, una de les lleis estrella de la legislatura, no s'ha aprovat a temps. Per què?**

—No ha estat fàcil, però la llei té força consens i ja és al Parlament, només cal aprovar-la. Ja m'hauria agradat que m'hagueren deixat una llei com aquesta al punt de caramel. Ha passat tots els informes necessaris, reconeix per llei el dret a un habitatge de lloguer, i només falta rematar el procés. Mai no s'havia aprovat cap llei d'habitatge, ací. Això a banda, hem aprovat una llei molt potent com ara la del sòl, i la de l'article únic, que augmenta les plus-vàlues dels ajuntaments dins els aprofitaments urbanístics, perquè els amplia del 10% al 15%; som l'única comunitat que obliga per llei a cedir

aquest percentatge, cosa que ha permès que els consistoris augmenten d'un 50% el seu finançament.

—**Discrepeu amb PNB i EA pel que respecta a l'alta velocitat.**

—Defensem un traçat alternatiu, molt més sostenible ambientalment i econòmica, que aprofite una part del traçat ja existent amb connexions intermèdies i estacions intermodals. Tot i això, el projecte actual difereix del que hi havia fa quatre anys, quan exigírem la connexió amb el port de Bilbao, limitar la velocitat alta, el transport de mercaderies...

—**El vostre portaveu parlamentari, Oskar Matute, critica un excessiu sotmetiment d'EB a PNB i EA, que no s'ha marcat prou bé el terreny.**

—Això no és compartit per la majoria de la nostra militància, del nostre electorat i de la societat. Hem influït al govern molt més que no el PSOE durant 13 anys, i tenien sis vegades més d'escons.

—**Si no augmenteu la vostra representació a Vitòria, tenint en compte que heu gestionat una àrea llaminera, us quedaria un regust amarg?**

—Seria injust, però cal tenir en compte les circumstàncies en què es desenvolupa la campanya. Seria un gran resultat, repetir els 3 diputats del 2005. Hi ha una gran bipolarització, un control fastigós i escandalós dels mitjans, una dificultat de fer arribar les nostres propostes, gran diferència de mitjans econòmics.

—**És l'última vegada que us presenteu als comicis bascos. Quina alegria, per a tanta gent d'IU...**

—La política d'EB no la marque jo, que a més continuaré formant part d'aquest projecte. Mantindrem la nostra política.

—**Noteu que no hi ha gaire afecte envers vós, a les reunions d'IU?**

—Hi ha de tot. En general, però, m'hi sent a gust, un reconeixement a la nostra feina i a allò que representem.

—**A l'anticapitalista IU no li agrada el pacte amb el burgès PNB.**

—No hi ha diferències entre el PNB i el PSOE. Som laics a l'hora de pactar, pactem sobre programes de progrés. La nostra gestió no se supera enlloc.

—**A Catalunya pactaríeu amb CiU?**

—CiU no és el PNB, no té un referent sindical, ni relació amb les cooperatives, ni tradició de lluita antifranquista. CiU s'assembla més al PP que no al PNB.